

Il-Ħamis 10 ta' Settembru 2015

P8_TA(2015)0315

L-Angola

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-10 ta' Settembru 2015 dwar (2015/2839(RSP))

(2017/C 316/21)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar l-Angola,
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tat-12 ta' Mejju 2015 mill-kelliem tal-Kummissarju Ĝholi tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem dwar l-Angola,
 - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni kongunta tas-17 ta' Ottubru 2014 wara l-ewwel Laqgħa Ministerjali Angola-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra d-dokument bit-titlu “EU-Angola Joint Way Forward” tat-23 ta' Lulju 2012,
 - wara li kkunsidra l-Linji Gwida tal-UE dwar id-Difensuri tad-Drittijiet tal-Bniedem u dwar il-Libertà tal-Espressjoni,
 - wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill ta' Ĝunju 2014 fl-10 anniversarju tal-Linji Gwida tal-UE,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 21 TUE u l-Qafas Strategiku tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, li fihom l-UE timpenja ruħha li “tkompli tappoġġa bis-shih lid-difensuri tal-libertà, id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem fid-dinja kollha”,
 - wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Šhubija ta' Cotonou ffirmat f-Ġunju 2000,
 - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem tal-1948 u l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Civili u Politiċi tal-1966,
 - wara li kkunsidra l-Karta Afrikana għad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli,
 - wara li kkunsidra l-Artikoli 135(5) u 123(4) tar-Regoli ta' Procedura tieghu,
- A. billi f'dawn l-ahħar xhur il-Gvern Angolan intensifika l-azzjoni tiegħu dwar kwalunkwe suspectt ta' sfida ghall-awtorità tiegħu, u b'hekk qed jikser id-drittijiet tal-bniedem imnaqqxa fil-Kostituzzjoni tal-Angola; billi l-libertà ta' assoċjazzjoni u l-libertà tal-ghaqda fl-Angola jibqghu jiġu mrażżna, u jezisti thassib li qed jikber li s-servizzi militari u s-servizzi sigħiġi saru l-forzi tal-azzjonijiet wara l-arrest u l-prosekużżoni ta' attivisti tad-drittijiet tal-bniedem;
 - B. billi fl-14 ta' Marzu 2015 l-attivist tad-drittijiet tal-bniedem José Marcos Mavungo ġie arrestat mingħajr mandat, u fit-28 ta' Awwissu 2015 l-Prosekutur António Nito talab lill-Qorti fil-provinċja Angolana ta' Cabinda tikkundanna lil Mavungo għal 12-il sena ħabs bl-akkuža ta' tixwix għal ribelljoni, minkejja li ebda evidenza ma ġiet ippreżentata li huwa kien wettaq xi reat;
 - C. billi l-avukat Arão Bula Tempo ġie arrestat fl-istess jum fuq allegazzjoni ta' involviment fl-organizzazzjoni tal-istess protesta; billi Arão Bula Tempo sussegwentement inheles fit-13 ta' Mejju 2015 waqt li l-proċess tiegħu fuq akkuži ta' sedizzjoni għadu pendent;

Il-Ħamis 10 ta' Settembru 2015

- D. billi l-ġurnalist u attivist tad-drittijiet tal-bniedem Rafael Marques ġie kkundannat fit-28 ta' Mejju 2015 għal 6 xhur habs sospizi għal sentejn ghall-publikazzjoni fl-2011 tal-ktieb, "Blood Diamonds: Corruption and Torture in Angola", li ta dettalji dwar aktar minn 100 qtil u mijiet ta' każijiet ta' tortura li allegatament twettqu minn gwardji tas-sigurtà u suldati fil-kampijiet għat-tiftix tad-djamanti tar-reġjun ta' Lundas; billi l-ilmenti mressqa minn Marques lill-Prosekutur Pubbliku rigward il-vjolazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem fir-reġjun ta' Lundas ma kinux suġġetti għal investigatzzjoni;
- E. billi 15-il attivist żagħżugh ġew arrestati bejn l-20 u l-24 ta' Ĝunju 2015 b'konnessjoni ma' diskussjoni politika privata; billi l-Kaptan Zenóbio Lázaro Muhondo Zumba ġie sussegwentament arrestat fit-30 ta' Ĝunju 2015 fuq raġunijiet ta' rabtiet allegati mal-15-il attivist arrestat;
- F. billi dawk kollha detenuti ġew arrestati u akkużati illegalment u arbitrarjament li hejjew ribelljoni u attentat ta' kolp ta' stat kontra l-President u membri ohra tal-gvern;
- G. billi l-15-il attivist detenuti huma miżmuma f'detenzjoni ta' qabel il-proċess, ma ġewx mixlja formalment, huma mingħajr aċċess shih għal parir legali u żjarat minn membri tal-familja li jippruvaw jipprovd l-ikel, u qed jinżammu f'ċelel wahedhom;
- H. billi l-awtoritajiet arrestaw lill-attivisti u rrejdjawlhom djarhom ġew irrejdjati mingħajr ma ppreżentaw ebda mandat; billi gie rrappurtat li kien soġġetti għal tortura fiżika u psikoloġika kif ukoll theddid ta' mewt;
- I. billi l-awtoritajiet qed jagħmlu theddid kontra l-ommijiet ta' priġunieri żgħażagh li qed jimmobilizzaw ruħhom, u l-partit MPLA li qed jiggverna żamm milli jsiru dimostrazzjonijiet minn persuni li jappoġġaw lill-attivisti biex jitkolbu għall-helsien tagħħom; billi dimostrazzjoni paċċiska minn qraba tal-priġunieri f'Luanda fit-8 ta' Awwissu 2015 ntlaqghet minn attakki u ripressjoni vjolenti mill-forzi tas-sigurtà fuq il-post;
- J. billi f'Lulju 2015 erba' difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u korrispondent tad-Deutsche Welle ġew miżmuma temporanjament waqt li kien qed iżżuru attivisti ohra fħabs fil-provinċja ta' Luanda fuq l-akkuża li kellhom l-intenzjoni li jagħmlu l-politika fil-habs;
- K. billi d-dritt tal-protesta paċċika u d-dritt ta' assoċċazzjoni u ta' espressjoni huma rikonoxxuti fil-kostituzzjoni Angolana;
- L. billi kien hemm rapporti ta' massakru tas-segwači tas-setta reliġjuža Luz do Mundo fi Huambo f'April 2015 mill-forzi tal-pulizija; billi ċ-ċifri rrappurtati minn sorsi divergenti jvarjaw minn tużżani għal eluf ta' mwiet u hafna persuni spustati; billi għal xhur il-Gvern naqas milli jindirizza l-urgenza li ssir investigazzjoni indipendent, filwaqt li ċahad feroċement iċ-ċifri għoljin; billi l-Ombudsman attwalment qed ihejji rapport dwar dawn l-avvenimenti;
- M. billi l-Kummissarju Gholi tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem talab li ssir inkjesta internazzjonali dwar l-inċident, li giegħel lill-Gvern jiftah investigazzjoni ġudizzjarja;
- N. billi l-Gvern tal-Angola żied ukoll kemm it-tkeċċijiet sfurzati tal-massa u kif ukoll dawk fuq skala żgħira f'Luanda u fi bliest ohra sabiex persuni li jghixu finsedjamenti informali jitneħħew u jiġi eliminati n-negozjanti tat-triq, inkluži nisa tqal u nisa bi tfal;
- O. billi ġiet introdotta legiżlazzjoni gdida f'Marzu 2015 li tiddelinja żieda fil-kontroll fuq l-organizzazzjonijiet mhux governattivi;
- P. billi s-soċjetà civili kemm-il darba ddenunżjat ir-rabta bejn il-korruzzjoni, it-tnaqqis u l-miżappropazzjoni tar-riżorsi naturali mill-élite li tigħġi u abbużi tad-drittijiet tal-bniedem imwettqa kontra dawk li huma ta' theddida għall-istatus quo u jiddenunżjaw;

Il-Ħamis 10 ta' Settembru 2015

- Q. billi, minkejja l-impenji li ha l-Gvern tal-Angola biex jintensifika l-isforzi biex itejjeb is-sistema tieghu ta' kontra l-hasil tal-flus/il-glieda kontra l-finanzjament tat-terrorizmu (AML/CFT) u l-fit progress li sar, it-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja – organizzazzjoni intergovernattiva li twaqqfet fl-1989 fuq l-inizjattiva tal-G7 biex jiġu žviluppati politiki ghall-glieda kontra l-hasil tal-flus – tkompli tidentifika nuqqasijiet strategiċi fis-sistema AML/CFT tal-Angola;
- R. billi rapporti indipendenti stabbilixxew li d-dħul miż-żejt, ir-riżorsa ewlenija tal-Gvern, ma ġiex indirizzat lejn žvilupp sostenibbli jew komunitajiet lokali, filwaqt li l-élite li qed tiggyerna saret aktar sinjura;
- S. billi l-Angola għandha riżervi minerali u taż-żejt vasti u hija wahda mill-ekonomiji li l-aktar qed jikbru malajr fid-dinja, b'mod speċjali minn tmiem il-gwerra civili; billi t-tkabbir ekonomiku tagħha huwa ferm inugwali, bil-maġgoranza tal-ġid nazzjonali kkonċentrat f'settur sproporzjonatament żgħir tal-popolazzjoni;
- T. billi l-kriżi ekonomika fil-pajjiż wara l-waqgħa drastika fid-dħul miż-żejt x'aktarx li tagħti spinta lil aktar inkwiet soċjali u protesti kontra l-gvern;
- U. billi f'Ottubru 2014 l-Angola tenniet l-impenn tagħha favur djalogu politiku u kooperazzjoni miftiehma fid-dokument EU-Angola Joint Way Forward, li fiha il-governanza tajba, id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem huma pilastri essenziali;
- V. billi, f'konformità mal-Artikolu 8 tal-Ftehim ta' Cotonou bejn l-UE u l-Angola, l-iskambju ta' informazzjoni dwar governanza tajba u d-drittijiet tal-bniedem isehħ fil-qafas ta' djalogu politiku formal mill-inqas darba fis-sena fil-qafas tad-dokument EU-Angola Joint Way Forward;
1. Jinsab imħasseb profondament dwar is-sitwazzjoni li qed tiddeterjora malajr f'termini ta' drittijiet tal-bniedem, il-libertajiet fundamentali u l-ispazju demokratiku fl-Angola, kif ukoll l-abbuži serji mill-forzi tas-sigurtà u n-nuqqas ta' indipendenza tal-ġudikatura;
2. Jistieden lill-awtoritajiet tal-Angola biex immedjatamente u b'mod inkundizzjonat jehilsu lid-difensuri kollha tad-drittijiet tal-bniedem, inkluzi Marcos Mavungu u l-15 + 1 aktivist li ġew arrestati f'Ġunju 2015, u li jwaqqghu l-akkuži kollha kontrihom; jitlob ukoll ghall-helsien immedjat u mingħajr kundizzjoni ta' kull activist iehor, kull prigunier tal-kuxjenza jew kull avversarju politiku arrestat u detenut arbitrarjament unikament ghall-fehmiet politici, ix-xogħol ġurnalistiku tieghu jew il-parċeċċajiet tieghu f'aktivitajiet paċċifici;
3. Iheġġeg lill-awtoritajiet biex jiżguraw li ma jitwettaq l-ebda att ta' tortura jew trattament hażin ta' detenuti u biex jiggarrantixxu protezzjoni u aċċess shah ghall-familji u l-avukati tagħhom;
4. Jistieden lill-awtoritajiet tal-Angola biex iwaqqfu immedjatamente il-każijiet ta' arrest arbitrarju, detenzjonijiet illegali u tortura mill-pulizija u l-forzi tas-sigurtà; itenni li investigazzjonijiet immedjati, imparzjali u bir-reqqa għandhom jitwettqu dwar l-allegazzjoni kollha ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem, inklūza t-tortura, mill-forzi tal-pulizija u tas-sigurtà u li dawk li wettqu r-reati jitressqu quddiem il-ġustizzja;
5. Huwa serjament imħasseb dwar tentattivi kontinwi ta' limitazzjoni tal-libertà ta' espressjoni u l-libertà tal-midja, l-ghaqda u l-assoċċazzjoni paċċifika, u ż-żieda fil-vjolazzjoni kollha ta' dawn il-libertajiet mill-awtoritajiet, u jistieden lill-awtoritajiet Angolani jiżguraw ir-rispett immedjat u mingħajr kundizzjoni ta' dawn il-libertajiet; jistedinhom ukoll jimplimentaw bis-shiħ id-dispożizzjoni kollha tad-Dikjarazzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, il-Karta Afrikana dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli u strumenti internazzjonali u reġjonali oħrajn tad-drittijiet tal-bniedem ratifikati mill-Angola;
6. Jitlob lid-Delegazzjoni tal-UE f'Luanda sabiex tikseb riżultat mill-impenji tas-SEAE biex tappoġġja u tipprotegi id-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem (HRDs) madwar id-dinja permezz ta' passi konkreti u viżibbli li b'mod speċjali jinkludu osservazzjoni tal-proċess, appoġġ politiku u materjali ghall-HRDs, l-avukati u l-familji tagħhom u l-kooperazzjoni

Il-Ħamis 10 ta' Settembru 2015

sistematika mill-UE u l-Istati Membri tagħha mal-awtoritajiet tal-Angola dwar id-drittijiet tal-bniedem fil-livelli kollha tar-relazzjonijiet, inkluż fl-ogħla livell; jitlob ukoll lid-delegazzjoni biex iżżejjid id-djalogu politiku mal-Gvern Angolan fir-relazzjonijiet politici u kummerċjali kollha kif ukoll dawk rigward l-iżvilupp, sabiex tiżgura li jirrispetta l-impenji nazzjonali u internazzjonali tiegħu tad-drittijiet tal-bniedem kif imwieghed matul l-1 Laqgħa Ministerjali UE-Angola ta' Ottubru 2014; iheġġu biex juža kull ghodda u strument xieraq, inkluż l-Instrument Ewropew għad-Demokrazija u d-Drittijiet tal-Bniedem, biex jagħmel dan;

7. Jistieden lill-UE u lill-Istati Membri jirrikonox Xu l-livell għoli ta' korruzzjoni mill-awtoritajiet tal-Angola li timmina serjament ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-iżvilupp, sabiex jimplimentaw il-principji tal-approċċ tas-sett ta' għodod tad-drittijiet tal-bniedem qabel ma jinnejozjaw mal-Angola, u biex jirrevedu s-setturi ċentrali tal-Programm Indikattiv Nazzjonali tagħha taht il-11-il FEŻ;

8. Jiddispjaċiħ dwar il-fatt li minkejja li tlesta stħarriġ nazzjonali fl-2007 u programm kbir ta' azzjoni dwar il-mini, il-kobor tat-thedda mill-APL/ERW għadu mhux magħruf konfidenzjalment; ilheġġeg lill-UE sabiex tissorvelja, tikkontrolla u tevalwa l-użu effettiv tal-fondi u sabiex tiżgura li l-baġit allokat jintuża b'mod effiċċenti u mmirat sabiex l-art tkun ikklirjata kif għandu jkun;

9. Ilheġġeg lill-awtoritajiet ġudizzjarji Angolani jasserix Xu l-indipendenza tagħhom minn kwalunkwe strumentalizzazzjoni politika u sabiex jiżguraw il-protezzjoni tad-drittijiet rikonoxxuti minn strumenti legali, bħall-acċess ghall-ġustizzja u d-dritt għal proċess ġust;

10. Ilheġġeg lill-Gvern Angolan iwettaq inkesta urgenti, trasparenti u kredibbi dwar il-massakru ta' Huambo, u li jipprovi appoġġ lil dawk li helsuha u li ġew spustati; itenni l-appelli tan-NU għal investigazzjoni internazzjonali u indipendenti komplementari;

11. Jibqa' mħasseb dwar il-fatt li l-miżuri biex tiġi miġġielda l-vjolenza kontra n-nisa u t-tfal ma ġewx implimentati; jistieden lill-awtoritajiet biex isahħu l-ġlieda kontra prattiki tradizzjonali li jagħmlu l-ħsara, bħall-istigmatizzazzjoni ta' tfal akkużati bis-seher;

12. Ifakk li ġi-hadet l-Angola fil-qafas tal-Ftehim ta' Cotonou li tirrispetta d-demokrazija, l-istat tad-dritt u l-principji tad-drittijiet tal-bniedem, li jinkludu l-libertà ta' espressjoni u l-libertà tal-midja, il-governanza tajba u t-trasparenza fkarig politici; ilheġġeg lill-Gvern Angolan jirrispetta dawn id-dispożizzjonijiet fkonformità mal-Artikoli 11(b), 96 u 97 tal-Ftehim ta' Cotonou u, fin-nuqqas ta' dan, jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tagħti bidu ghall-proċedura rilevanti skont l-Artikoli 8, 9 u 96 tal-Ftehim ta' Cotonou;

13. Ilheġġeg lill-UE u lill-Istati Membri jindirizzaw it-trasparenza tal-kummerċ tar-riżorsi naturali kollha, inkluż iż-żejt, u b'mod partikolari biex jimplimentaw u jimmonitorjaw bis-shih il-leġiżlazzjoni eżistenti dwar rappurtar pajjiż b'pajjiż; jistieden lill-awtoritajiet Angolani u lill-kumpaniji barranin jighin fit-tishħiħ tal-governanza fl-industrija estrattiva billi jżommu mal-Inizjattiva għat-Trasparenza tal-Industriji Estrattivi u jirrevedu l-implimentazzjoni tal-Proċess ta' Kimberley; jistieden ukoll lill-Gvern Angolan jippreżenta pjan biex jissieħeb fis-Shubija ta' Gvern Miftuh u minn hawn 'il quddiem jistabbilixxi pjan konkret biex jiġieled il-korruzzjoni, iżid it-trasparenza u jsahħħah ir-responsabilità pubblika;

14. Jinkoraġġixxi lill-UE u lill-Istati Uniti jikkooperaw u jikkoordinaw dwar l-implimentazzjoni tas-Sejjjoni 1504 tad-Dodd-Frank Act;

15. Jistieden lill-amministrazzjonijiet nazzjonali u l-awtoritajiet ta' superviżjoni tal-Istati Membri iż-żidu l-viġilanza ta' konformità mal-leġiżlazzjoni Ewropea kontra l-hasil tal-flus inklużi l-principji normattivi tad-diliġenzo dovuta u analizi tar-riskju xierqa, speċjalment bl-involviment ta' Persuni Politikament Esposti li jorigiñaw mill-Angola;

16. Jilqa' r-rikonoxximent min-naħha tal-Gvern Angolan ta' problemi f'dak li jirrigwarda l-kumpens f'każiġiet ta' konfiska tal-art, u jilqa' r-rapporti tal-midja li jindikaw li l-mekkaniżmi ta' distribuzzjoni u kumpens qed jitjiebu; ilheġġeg lill-Gvern ikompli bl-isforzi tiegħu f'din id-direzzjoni;

Il-Ħamis 10 ta' Settembru 2015

17. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jghaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Viči President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni ghall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-Unjoni Afrikana, lill-Kummissjoni Afrikana għad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Popli, lill-gvernijiet tal-pajjiżi tar-reġjun SADC, lill-President u l-Parlament tal-Angola, lill-Gvern tal-Istati Uniti, lis-Segretarju Generali tan-Nazzjonijiet Uniti, lill-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-Nazzjonijiet Uniti u lill-Assemblea Parlamentari Konguṇta AKP-UE.
